

บทที่ 5

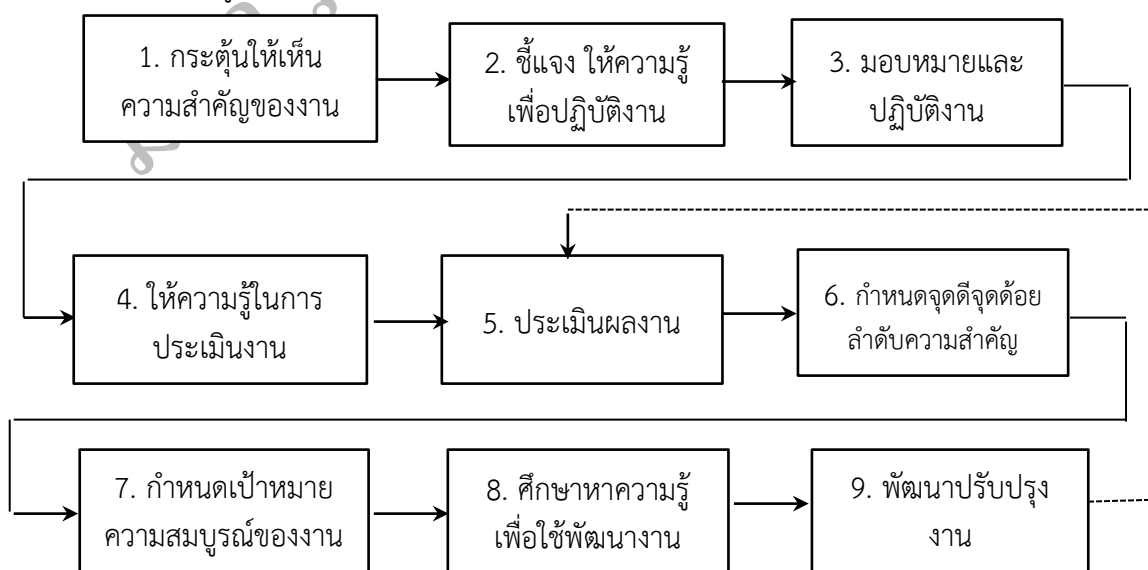
สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Instructional Model that using Empowerment Evaluation: IMEE) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ระหว่างกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Instructional Model that using Empowerment Evaluation: IMEE) ในการจัดการเรียนรู้ และกลุ่มที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Instructional Model that not using Empowerment Evaluation: Non-IMEE) และ 3) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ระหว่างกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Instructional Model that using Empowerment Evaluation: IMEE) และกลุ่มที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Non-IMEE) สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า

1.1 รูปการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ (Instructional Model that Using Empowerment Evaluation: IMEE) ที่ประกอบด้วย 9 ขั้นตอนที่สุดคล้องกับความหมายของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ คือ มีการใช้การประเมินผลงานที่นำผลจากการประเมินผล มาเป็นแนวทางสำหรับทำให้งานเกิดความสำเร็จของงานสูงขึ้น โดยการยกระดับความรู้ความสามารถของผู้ที่เกี่ยวข้องในงาน โดยการวางแผน นำแผนไปใช้และประเมินผลงาน

ภาพ 5.1 รูปการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ
(Instructional Model that using Empowerment Evaluation: IMEE)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจที่พัฒนาขึ้นมาประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของงาน

ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้เพื่อปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 มอบหมายงาน

ขั้นตอนที่ 4 ให้ความรู้ในการประเมินงาน

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลงาน

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดจุดดีจุดด้อยและลำดับความสำคัญของงาน

ขั้นตอนที่ 7 กำหนดเป้าหมายความสมบูรณ์ของงาน

ขั้นตอนที่ 8 พัฒนา เติมเต็มความรู้เพื่อพัฒนางาน

ขั้นตอนที่ 9 พัฒนาปรับปรุงงาน

ขั้นตอนและกิจกรรมการในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ ดังกล่าว มีกิจกรรมและแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ดังแสดงในตาราง 5.1

ตาราง 5.1 ขั้นตอน และแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมิน เพื่อเสริมพลังอำนาจ

กิจกรรม	แนวทางนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้
กิจกรรมที่ 1 กระตุ้นให้เห็น ความสำคัญของงาน	นักศึกษาอภิปรายเพื่อให้เห็นความสำคัญของชิ้นงานที่จะส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถ สำหรับใช้การประกอบอาชีพ
กิจกรรมที่ 2 ชี้แจงให้ความรู้เพื่อ ปฏิบัติงาน	นักศึกษาได้เรียนรู้แนวทางการจัดทำชิ้นงานที่จะได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับองค์ความรู้ หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผลผลิตของชิ้นงาน กระบวนการปฏิบัติการ เทคนิค วิธีการ ซึ่งอาจให้นักศึกษาใช้การศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ 3 มอบหมายงาน	นักศึกษาได้รับมอบหมายชิ้นงานให้ดำเนินการ
กิจกรรมที่ 4 ให้ความรู้ในการ ประเมินงาน	ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้วิธีการสำหรับการประเมินคุณภาพผลงานที่ปฏิบัติ ซึ่งต้องสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของงาน การกำหนดคุณค่าของงานในแต่ละองค์ประกอบ แนวทางการกำหนดระดับคะแนนให้กับคุณค่า คุณภาพชิ้นงานที่จัดทำ
กิจกรรมที่ 5 ประเมินผลงาน	ดำเนินการประเมินผลงาน ตามหลักการ เกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการ โดยในงานวิจัยนี้งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษาจะได้รับการประเมินตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยโดยคณะกรรมการ 3 คน
กิจกรรมที่ 6 กำหนดจุดดีจุดด้อย และลำดับความสำคัญ ของงาน	จากกิจกรรมที่ 5 จะได้คะแนนผลการประเมินในแต่ละรายการและองค์ประกอบของงาน ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการสามารถรับทราบได้ว่ารายการใดที่ได้คะแนนสูงหรือ คะแนนต่ำ ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นจุดด้อย จากรายการประเมินที่ได้คะแนนต่ำ ซึ่งควรได้น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0 และ จุดเด่นจากรายการประเมินที่ได้คะแนนในระดับสูง ซึ่งควรได้ตั้งแต่ 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

ตาราง 5.1 (ต่อ)

กิจกรรม	แนวทางนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้
กิจกรรมที่ 7 กำหนดเป้าหมายความ สมบูรณ์ของงาน	จากจุดเด่นจุดด้อยของงานที่ได้ในกิจกรรมที่ 6 ทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับ ข้อมูลที่จะกำหนดผลงานที่จะต้องพัฒนาปรับปรุง และ ผลงานที่ต้องคงไว้หรือ พัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นผู้รับผิดชอบโครงการจึงต้องตั้งเป้าหมาย สำหรับคุณภาพของงาน
กิจกรรมที่ 8 พัฒนา เติมเต็มความรู้ เพื่อพัฒนางาน	เมื่อผู้รับผิดชอบรับรู้แล้วว่าต้องปรับปรุงพัฒนาชิ้นงานในด้านใดบ้าง จึงต้องไป ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ หลักการ ทฤษฎี เพื่อนำมา พัฒนาปรับปรุงชิ้นงานให้มีคุณภาพตามเป้าหมายให้จงได้
กิจกรรมที่ 9 พัฒนาปรับปรุงงาน	เป็นการนำความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจนเข้าใจแจ่มแจ้งในขั้นตอนที่ 8 ปรับปรุง พัฒนางานให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 9 นี้ ถึงแม้ว่าจะเป็นขั้นสุดท้ายในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อ
เสริมพลังอำนาจแต่ในการปฏิบัติงานจริงตามหลักการของการวิจัยปฏิบัติการงานต้องการมีพัฒนาให้มี
ความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ ดังนั้น ผลการปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องผ่านกระบวนการประเมินอีก
เพื่อตรวจสอบว่าผลงานเป็นไปตามกำหนดไว้หรือยัง หากยังก็จำเป็นต้องดำเนินพัฒนาปรับปรุงอีก จนได้
ผลงานที่เป็นไปตามต้องการ

1.2 ผลการประเมินรูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้สรุปผลได้ว่า
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ
พิจารณาในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านที่มา ด้านองค์ประกอบ และ ด้านการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม
ระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในเรื่อง งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของ
นักศึกษาในรายวิชาวิจัยทางการศึกษาที่ใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อสร้างเสริมพลัง
อำนาจ และกลุ่มที่ไม่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อสร้างเสริมพลังอำนาจ สรุป
ผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ในระยะก่อนเรียนนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน และในหลังเรียน
นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันเช่นกัน ส่วนในระยะหลังการจัดทำงานวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียน นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันโดย นักศึกษากลุ่มที่ใช้รูปแบบการจ
ัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ใช้รูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ

2.2 นักเรียนกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจมี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยลำดับ จากก่อนเรียน หลังเรียน และ ระยะหลังการจัดทำงานวิจัย ส่วน
นักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระยะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ ระยะหลังการจัดทำงานวิจัยสูงกว่าระยะหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เพิ่มขึ้นเมื่อใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของการประเมิน
เพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ให้การประเมินเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ กลุ่มที่ใช้
รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือความรู้ความเข้าใจ
สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพของวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของนักศึกษาระหว่างกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการจัดการเรียนรู้ และกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจโดยการทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) พบว่า

3.1 คุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษากลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ และกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในระยะ การจัดทำครั้งที่ 1 ไม่แตกต่างกัน แต่ในระยะหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจแตกต่างกัน โดยของนักศึกษากลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ สูงกว่ากลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ

3.2 คุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในระยะการจัดทำครั้งที่ 1 กับระยะหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ และกลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ สูงกว่าระยะการจัดทำครั้งที่ 1 ทั้งสองกลุ่ม แต่กลุ่มที่ใช้ IMEE มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสองระยะสูงกว่ากลุ่ม Non-IMEE

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่า การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ทำให้คุณภาพของงานสูงขึ้นกว่าเดิมซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านคุณภาพของงาน ตามที่ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษากลุ่มที่ใช้ รูปแบบการประเมินนี้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้ และมีระดับคุณภาพของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้

ผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ทำให้เกิดความรู้ และคุณภาพของงานเพิ่มขึ้น ตามจุดประสงค์ของการประเมินรูปแบบนี้

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ พบว่า

1.1 รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ (Learning Empowerment Evaluation: LEE) ที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ ตามแนวคิดเดิมของ Fetterman, Kaftarian, and Wandersman (2015: 30-34) คือ 1) ขั้นตอนกำหนดภารกิจ 2) ขั้นตอนกำหนดกิจกรรม และ 3) ขั้นตอนวางแผนเพื่ออนาคต และ กำหนดขั้นตอนย่อยให้สอดคล้องกับภารกิจของแต่ละขั้นตอนและสอดคล้องกับความหมายของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ คือ มีการใช้การประเมินผลงานที่ทำ นำผลจากการประเมินผล มาเป็นแนวทางสำหรับทำให้งานเกิดความสำเร็จของงานสูงขึ้น โดยการยกระดับความรู้ความสามารถของผู้ที่เกี่ยวข้องในงาน โดยการวางแผน นำแผนไปใช้และประเมินผลงาน ซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ และ เป็นไปตามความหมาย รูปแบบ หลักการ ของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจของ Fetterman, Kaftarian, and Wandersman (2015: 30-34) Fatterman & et. al. (1996) และ Wandersman & et. al., 2000; Chinman & et al (2004)

1.2 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ สรุปผลได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านที่มา ด้านองค์ประกอบ และ ด้านการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทุกด้าน เพราะได้พัฒนาตามแนวคิดการประเมินเพื่อสร้างเสริมพลังอำนาจดังกล่าวมาในการอภิปรายผลข้อ 1.1

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในเรื่อง งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่พบว่าของกลุ่มนักศึกษาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อสร้างเสริมพลังอำนาจสูงกว่า กลุ่มที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช้การประเมินเพื่อสร้างเสริมพลังอำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ บันหุ่่น (2548: ง) พบว่า ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจเพื่อพัฒนาทักษะการประเมิน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประเมินและทักษะการประเมินเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีทักษะการประเมินเพิ่มขึ้นเช่นกัน และงานวิจัยของมณีนรัตน์ โนนห้าวร (2557: 132-136) พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ มีสมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผลสูงขึ้นกว่าก่อนการอบรม จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ให้การประเมินเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ กลุ่มที่ใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือความรู้ความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่า การใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ทำให้คุณภาพของงานสูงขึ้นกว่าเดิมซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาในด้านคุณภาพของงาน ตามที่ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนักศึกษากลุ่มที่ใช้ รูปแบบการประเมินนี้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้ และมีระดับคุณภาพของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้

ผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ทำให้เกิดความรู้และคุณภาพของงานเพิ่มขึ้น ตามจุดประสงค์ของการประเมินรูปแบบนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การใช้รูปแบบการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ ควรได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ และถูกต้องตามหลักการของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ กล่าวคือ

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ ต้องดำเนินการตาม ขั้นตอนใหญ่ 3 ขั้นตอน และแต่ละขั้นตอนมีกิจกรรม คือ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดภารกิจ ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของงาน กิจกรรมที่ 2 ชี้แจงให้ความรู้เพื่อปฏิบัติงาน และ กิจกรรมที่ 3 มอบหมายงาน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนางาน ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 4 ให้ความรู้ในการประเมินงาน กิจกรรมที่ 5 ประเมินผลงาน และ กิจกรรมที่ 6 กำหนดจุดดีจุดด้อยและลำดับความสำคัญของงาน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดอนาคต ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 7 กำหนดเป้าหมายความสมบูรณ์ของงาน กิจกรรมที่ 8 พัฒนา เติมเต็มความรู้เพื่อพัฒนางาน กิจกรรมที่ 9 พัฒนาปรับปรุงงาน

ซึ่งรายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อสรุปผลการวิจัย

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจควรดำเนินการดังนี้

1. การปรับปรุง (improvement) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจออกแบบมาเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการของโปรแกรม กล่าวคือช่วยให้ทำงานให้ประสบความสำเร็จและขณะเดียวกันก็ประเมินถึงความตั้งใจที่ทำงานอีกด้วย

2. ชุมชนเป็นเจ้าของ (community ownership) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจให้คุณค่าและสนับสนุนการควบคุมโดยชุมชน ทั้งนี้เพราะการใช้ และความยั่งยืนขึ้นอยู่กับความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ
 3. องค์กรรวม (inclusion) การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจต้องการการเข้าร่วมกัน การมีส่วนร่วม และความหลากหลายในด้านต่างๆ การลงมือร่วมกันจึงมาจากบุคคลทุกระดับในชุมชน
 4. การมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย (democratic participation) โดย การมีส่วนร่วมและการตัดสินใจควรเป็นไปอย่างเปิดเผยและยุติธรรม
 5. การตัดสินใจเชิงสังคม (Social Justice) โดย การประเมินคำนึงถึงความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่ในสังคม ประเมินจึงต้องทำให้เกิดผลในทางบวก เกิดความเชื่อมั่น และสามารถที่จะกำหนดเป้าหมายงานด้วยตนเอง
 6. องค์กรความรู้ในชุมชน (community knowledge) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจยอมรับนับถือและให้คุณค่ากับองค์ความรู้ในชุมชน
 7. ใช้ยุทธศาสตร์บนพื้นฐานข้อเท็จจริง (evidence-based strategies) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจยอมรับนับถือและใช้ฐานความรู้ของนักวิชาการ ที่สามารถเชื่อมต่อกับความรู้ที่มีอยู่ชุมชน
 8. เสริมสร้างความรู้ความสามารถ (Capacity Building) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจออกมาเพื่อยกระดับความสามารถของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อการประเมิน การปรับปรุงการวางแผน และ นำแผนไปใช้ปฏิบัติ
 9. องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Organizational Learning) โดยข้อมูลที่มีอยู่ควรถูกนำมาใช้เพื่อประเมินการปฏิบัติที่เกิดขึ้นใหม่ ใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ และใช้เพื่อการดำเนินโครงการ ดังนั้นการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจจึงควรใช้เพื่อช่วยให้องค์กรเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อสร้างความสำเร็จ เรียนรู้จากข้อผิดพลาด และ ปรับปรุงระหว่างดำเนินการ
 10. ความรับผิดชอบ (accountability) โดย การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจนั้นเน้นที่ผลลัพธ์และความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพราะการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจทำหน้าที่อยู่ภายในบริบทของนโยบาย มาตรฐาน และการตรวจวัดความรับผิดชอบ เกี่ยวกับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
- การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ควรดำเนินการให้ถูกต้องตามบทบาทของการประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ กล่าวคือต้องให้บทบาทของการประเมินดังนี้
1. การฝึกอบรม (training) โดย บทบาทแรกของการประเมินเสริมพลังอำนาจ คือ ผู้ประเมินจะต้องสอนให้บุคคลได้ดำเนินการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ เพื่อให้ นำผลการประเมินไปใช้สำหรับการพัฒนาตนเองและการพัฒนางาน
 2. การอำนวยความสะดวก (facilitation) โดย ผู้ประเมินเสริมพลังอำนาจมีหน้าที่เป็นโค้ชและผู้อำนวยความสะดวก โดยทำให้เกิดการประเมินตนเอง ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงาน กระตุ้นสร้างความพยายาม และการเข้าร่วมกิจกรรม ให้เกิดการคลี่คลายปัญหา เกิดความชัดเจนในการสื่อสารในกลุ่มปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษา หรือ แนะนำ เพื่อมุ่งให้เกิดความสำเร็จของงาน
 3. การสนับสนุน (advocacy) โดยผู้ประเมินมีหน้าที่สนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนในด้านต่างๆ ทั้งด้านวิชาการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการประเมิน แนวทางการจัดทำรายละเอียดในรายงาน การให้คำปรึกษาแนะนำ ความชัดเจนในงานที่ปฏิบัติ

4. การสร้างความกระจ่าง (illumination) โดยเป็นกระบวนการกำหนดคุณค่าและมุ่งไปสู่การพัฒนาปรับปรุงงาน และเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงระดับพัฒนา ซึ่งจะทำให้บุคลากรในโครงการสามารถคิดแก้ปัญหา และมองถึงตัวเลือกทางออกต่างๆ ในการทำงาน

5. การให้เสรีภาพในการทำงาน (liberation)

การประเมินเสริมพลังอำนาจ จะต้องช่วยให้ผู้รับผิดชอบงานได้ค้นพบโอกาสใหม่ๆ ได้เห็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ตัดสินใจทำงาน จึงต้องปลดปล่อยตนเองจากการประเมินหรือบทบาทการประเมินแบบเดิมๆ ที่เป็นการประเมินเพื่อการตัดสิน เป็นการประเมินเพื่อการหาทางเลือกในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่การวิจัยครั้งนี้พบว่าสามารถส่งผลให้นักศึกษาสามารถพัฒนาผลงานให้สูงขึ้นได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรได้สนับสนุนให้มีการเผยแพร่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบนี้ให้แก่คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย และเวทีทางวิชาการทั่วไป ทั้งระดับชาติและนานาชาติ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในรายวิชาวิจัยทางการศึกษา ในส่วนของภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาพัฒนาผลงานการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนั้นเพื่อขยายองค์ความรู้เพิ่มเติมจากเดิมถึงผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงเห็นควรได้มีการดำเนินการวิจัยทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังนี้

3.1 วิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบนี้ ในรายวิชาการอื่นๆ ที่มีลักษณะรายวิชาที่มีภาคปฏิบัติที่นักศึกษาสามารถสร้างชิ้นงานได้ เช่น รายวิชาหลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา รายวิชาพัฒนาหลักสูตร เป็นต้น

3.2 วิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบนี้กับนักศึกษาในระดับชั้นเรียนอื่นๆ และสาขาวิชาอื่นๆ หรือทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา